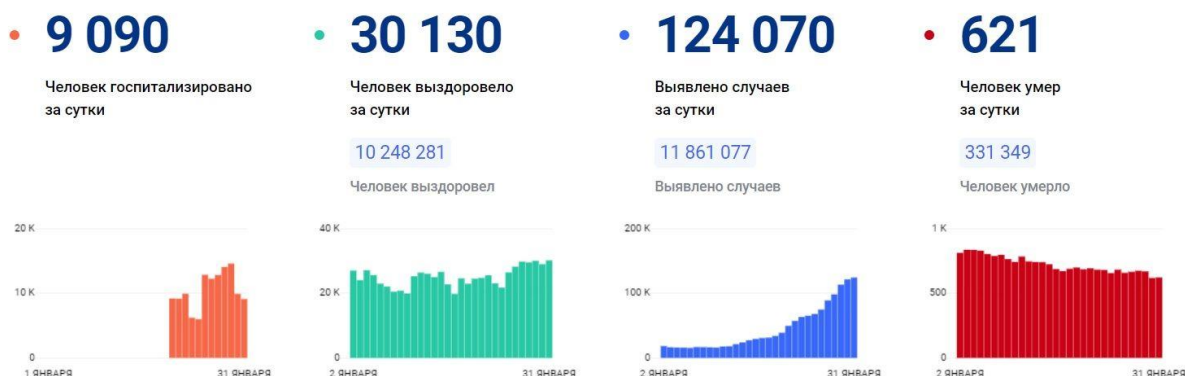

Oroszország

Utolsó frissítés dátuma: 2022. február 1.

Fertőzöttség állapota

Forrás: az orosz kormány hivatalos COVID-információs [honlapja](#)

Oroszországban 2021 szeptemberétől számítható a járvány negyedik hulláma, ekkor jelent meg tömegesen a COVID delta törzse, amely a gyorsan emelkedő új betegszámok döntő hányadáért volt felelős. A negyedik hullám november elején tetőzött – ekkor egy héten át napi 40 ezer fölött volt az új esetek száma (november 6-án regisztrálták a maximumot 41.335 főt). A súlyosbodó járványhelyzet miatt a kormányzat október 30. és november 7. között országos munkaszünetet és szigorú korlátozásokat (lényegében lock-down-t) vezetett be. A következő immár 5-ik hullám az újév körüli orosz munkaszüneteket követően 2022. január közepén kezdődött – a turisták által behozott és gyorsan terjedő omikron variáns hatására. Rohamosan nő az új eset szám, amely január 31-én 124.070 főt tett ki. Az összes fertőzésszám meghaladja a 11,8 milliót, az elhunytak száma 331 ezer ember. A kórházi ellátottak száma és a halálozási mutató azonban csökken. (A napi elhalálozások száma a korábbi 1200 személyről 620-ra mérséklődött). Matematikai modellek alapján az omikron fertőzési hullám tetőzését február 26-án várják.

2022. január 31-én a főbb járványügyi mutatók a következők voltak (zárójelben az utolsó 24 óra adatai):

- Oroszországban összesen 11.861.0777 koronavírus fertőzött személyt tartanak nyilván
- napi új esetek száma: 124.070 fő
- halálozások száma: 331.349 fő (+621)

Gyógyszer:

Az orosz egészségügyi minisztérium továbbra is a favipiravir, remdesivir, umifenovir, alfa-interferon gyógyszer-hatóanyagot, valamint az immunoglobulin terápiát ajánlja a koronavírusos betegek kezelése céljából.

Vakcina:

Oroszországban hat vakcina van bejegyezve: Betuvax-cov-2, a Gamaleja Központ által fejlesztett Szputnyik V, az egykomponensű Szputnyik Light, a Vektor Intézet által fejlesztett EpiVakKorona és EpiVakKorona N, valamint a Csumakov Intézet által fejlesztett KoviVak nevű oltóanyag. Oroszországban 2021. január 18-án kezdetét vette a tömeges oltás, a vakcina ingyenes, az oltás önkéntes. 2022-ben megkezdődnek a 6-11 éves korosztály számára fejlesztett vakcinák tesztjei, jelentette be az egészségügyi miniszter, Mihail Murasko. A 12-17 éves korosztály számára Oroszországban a Gam-KOVID-Vak-M (Szputnyik-M) vakcina áll rendelkezésre. Az orron át használható vakcina 3-4 hónapon belül kerülhet kereskedelmi forgalomba, amely két komponensből fog állni. Új orosz vakcina tesztelése zajlik, a „Konvaszel” nevű oltóanyag hatástalanított, teljes vírust tartalmaz. Az EpiVakKorona hatékonysága körül kérdések merültek fel, egyelőre nem szállítanak belőle többet.

Oltási kampány:

Oroszországban 2021. január 18-án vette kezdetét a tömeges oltási kampány, a vakcina ingyenes, az oltás önkéntes, azonban az átoltottság csak lassan emelkedik. Január 31-ig 76,5 millió fő (a felnőtt lakosság 66%-a, az összlakosság 52,4%-a) a vakcina legalább egy dózisát vette fel, a vakcina mindkét dózisát 69,7 millió fő. Az utolsó héten átlagosan napi 148 ezer főt oltottak be. A jelenlegi oltási ütem mellett az összlakosság 60%-ának beoltásához 76 napra lenne szükség. A matematikai modellel számolt kollektív immunitás 64,4%.

Oroszországban 2021. január 1-jétől minden koronavírus ellen beoltott orosz állampolgár automatikusan ingyenes elektronikus bizonyítványt kap a vakcina felvételéről, amennyiben már rendelkezik felhasználói fiókkal a kormányzati ügyfélportalon.

Korlátozások és azok (tervezett) feloldási üteme

Lakossági korlátozások

A konkrét védekezési lépéseket a régiókra bízzák. A legszigorúbb korlátozást, a mindenkire kiterjedő házi karantént egyetlen régióban sem alkalmazzák. A boltokban és a tömegközlekedési eszközökön mindenütt kötelező a maszk használata. Az oktatási miniszter értékelése szerint az omikron miatt nincs szükség további szigorításokra az oktatási intézmények működése kapcsán. A karantén időszak a kontaktszemélyek számára 14 napról 7-re csökkent, ugyanis a delta és az omikron variáns inkubációs ideje 7 napnál kevesebb.

Több vezető politikus és egészségügyi szakember jelentette ki, újabb korlátozások bevezetése nincs napirenden, a rekordokat döntő járványterjedés, a variáns kevésbé súlyos betegséget okozó formája miatt nem indokolja azt. A kórházak terhelése nem növekszik, a már bevezetett korlátozásokkal (táv munka kötelezettség, maszkviselési szabályok stb.) kezelhető a járványügyi helyzet.

Több régióban szigorításokat vezettek be a tervezhető orvosi kezelések, műtétek, illetve az orvoslátogatások (a sürgősségi, a szülészeti, nőgyógyászati és onkológiai kezelések kivételével) időzítése kapcsán. Bár Moszkvában a gyerekek fertőződésének jelentős része köthető egyéb betegség kapcsán kapott kórházi ellátáshoz, Putyin elnök utasítására a korlátozások végül nem érintik a gyerekek számára nyújtandó kórházi ellátásokat.

Utazási korlátozások

Oroszország alapvetően zárva tartja határait, de az utóbbi hónapokban egyre több irányba, köztük hazánk felé is engedélyezett a be- és kiutazás. A megnövekedett esetszám ellenére Moszkva nem tervezi a határok ismételt teljes lezárását, és ezzel az orosz állampolgárok számára a külföldi utazások tiltását. Az orosz tisztifőorvos módosított rendelete szerint, az Oroszországba történő belépéskor, valamint tranzitálás esetén az utasoknak 48 óránál nem régebben elvégzett PCR-teszt negatív eredményéről szóló orosz vagy angol nyelvű igazolással kell rendelkezniük. A beutazókat a hatóságok szűrőpróba szerűen koronavírus-tesztre kötelezik. A Roszpotrebnadzor határozata alapján orosz állampolgároknak a hazatérést követően négy napon belül kell PCR tesztet végeztetni.

Budapest és Moszkva között jelenleg heti 9 Aeroflot, 7 WizzAir és 2 Utair járat közlekedik.

Gazdasági kilátások

2020-ban az orosz GDP a vártnál kisebb mértékben, 3%-kal esett vissza és a COVID-válság utáni konszolidáció is viszonylag gyors ütemű. 2021-ben a GDP növekedési mutatója várhatóan meghaladja a 4,5%-ot (január-októberben +4,6% volt). 2022-ben a kormányzat 3% gazdasági növekedéssel számol.

A munkaerőpiac a vártnál gyorsabban konszolidálódott, és a munkanélküliségi ráta a COVID válság mélypontját jelentő 6,4%-ról 4,4%-ra mérséklődött (2019-ben 4,6% volt). A lakossági jövedelmek az előző évi 2% csökkenés után 2021-ben reálértékben 3,5%-al nőttek. A kormányzat tavaly a GDP 1%-át fordította szociális és munkahely megőrző célokra, a járvány kezdete óta a GDP mintegy 5,5%-át.

Az ipari termelés becsült növekedése 5% volt, a feldolgozó ágazatoké 5,2%. Az építőiparon belül a lakásépítés abszolút rekordot döntött: mintegy 90 millió négyzetméter új lakóterületet adtak át. Az agrárszektor a kedvezőtlen időjárás miatt alulteljesített ugyan, de így is 123 millió tonna gabonát sikerült betakarítani (2021-ben 133,5 Millió tonnát). A beruházások volumene az előző évi 1,4 % csökkenéssel szemben 2021-ben 6% növekedést mutatott.

A külső adósságot a GDP 4%-ka alá szorították, Oroszország nemzetközi tartalékai pedig történelmi csúcson vannak: elérték a 625,5 Mrd USD-t. A Nemzeti Jóléti Alapban további 185,2 Mrd USD-t halmoztak föl. Utóbbi forrásait az elkövetkező években fejlesztési célokra is felhasználják. Az államadósság – bár a járvány folyamán a GDP 14%-ról 18%-ra nőtt – nemzetközi összehasonlításban nem magas és annak további emelkedését elkerülik.

Oroszország külkereskedelmi forgalma 2021. január-októberében 37%-kal 628 Mrd USD-re nőtt, az aktívum közel megduplázódott. A nyersanyag árak emelkedése nyomán az export 43%-kal 389 Mrd USD-re nőtt, az import 28%-kal bővült és 239 Mrd USD-t tett ki.

A 2021.évi költségvetést eredetileg 2,4% GDP arányos hiánnyal tervezték, azonban az év folyamán több ízben pozitív irányba módosították, az végül 0,5% GDP arányos többlettel zárt. A 2021. év gazdasági kudarcá közé tartozik, hogy az inflációs cél nem teljesült: a tervezett 4%-os pénzromlással szemben 8,4% lett az infláció. A jegybank az év folyamán hét alkalommal 4,25%-ról 8,5%-ra emelte az alapkamatot. A magas infláció részben „importált” és a COVID

utáni globális jelenségekkel magyarázható, részben belső okokra (rossz agrártermés, növekvő logisztikai költségek és munkabérek, felpuhult pénzügypolitika) vezethető vissza. 2022-ben 4% körüli szintre szeretnék visszaszorítani az inflációt, amihez az orosz Központi Bank szigorúbb monetáris politikájára is szükség lesz.

Gazdasági válságkezelő intézkedések

2020-ban az orosz kormányzat a COVID járvány gazdasági következményeinek mérséklésére a GDP mintegy 4%-át fordította, 2021-ben már csak 1%-ot. Nem ágazati dotációkat nyújtott, hanem a lakosság sebezhető rétegeit támogatta és a munkahelymegőrzésre koncentrált, tartózkodott attól, hogy rászorultságtól függetlenül „pénzt osztogasson”. Nem nyúltak az elkülönített Nemzeti Jóléti Alap forrásaihoz – ezek még bővültek is. A válságkezelő csomag kedvezményes munkahelymegőrző hitelezést, adó- és járulékfizetési halasztást, valamint adójóváírást tartalmazott. Párhuzamosan megkezdődött a szociális és családtámogató program, az egészségügyben és szociális ellátásban dolgozók szövetségi fizetésekiegészítésben részesültek. A kormányzat 2.500 milliárd rubel többlet-támogatást nyújtott a családoknak, a vállalkozói szféra az adók és járulékok elengedése révén mintegy 400 milliárd rubel teher alól mentesült. A kormányzati politikában 2020-2021-ben gyakorlatilag végbement a szociálpolitikai fordulat.

Az orosz vezetés és a társadalom a COVID-járvány kezelése során jól vizsgázott: a kezdeti nehézségek után (gyógyszer- és segédeszközhiány, az egészségügyi dolgozók többletkifizetéseinek akadozása, stb.) sikerült mobilizálni az ellátó rendszert, rövid idő alatt többszörösére növelték a járványágyak számát, új kórházak épültek, kifejlesztettek több vakcinát és gyógyszert. Eközben nem állt le az oktatás és a kulturális tevékenység, nem sérült az ország védelmi képessége. A társadalmi-gazdasági prioritásokat Putyin elnök 2021. áprilisi éves üzenetében foglalta össze, amelyek a következők:

Demográfia

Oroszország legfőbb nemzeti prioritása a népesség megőrzése és növelése – ez az Alkotmány egyik alapvetése is. A demográfiai helyzet már a járvány előtt is kedvezőtlen volt, ami a pandémiát követően kritikussá vált. A rossz népesség mutatók a múlt század 40-es és 90-es éveinek folyamataira vezethetők vissza, amit minden lehetséges gazdasági-szociális eszközzel korrigálni kell. A kormányzat nem vonta vissza azt az átfogó demográfiai programot, amely 2030-ra célul tűzte ki, hogy a lakosság átlagos várható élettartamát 78 évre növelje.

Egészségügy

Az egészségügyi rendszer fejlesztése a szövetségi és regionális vezetés számára egyaránt prioritás. Mindenekelőtt az elsődleges ellátás javítása sürgető, fontos az elmaradott régiók mobil diagnosztikai és telemedicina eszközökkel való ellátása. Néhány éven belül 5 ezer új autót kap a vidéki mentőszolgálat, amivel teljesen megújul az eszközpark. A betegségcsoportok közül Putyin a szív-érrendszeri, az onkológiai, a légúti és a Hepatitis betegségek elleni küzdelmet emelte ki. Az egészségügy egészét új digitális platformra építve kell megújítani, ezt megvitatandó az Államtanács külön ülését hívják össze.

Családtámogatás

A legfőbb társadalmi cél a polgárok reáljövedelmének emelése, a szegénység visszaszorítása. Mindenekelőtt az állam feladata a rászoruló családok és gyermekek támogatása. A kormánynak július 1-ig ki kell dolgoznia a gyermekes családok támogatásának átfogó programját. Putyin javasolta minden iskoláskorú gyermek után évi egyszeri 10.000 rubeles támogatás kifizetését, valamint a rászoruló terhes anyáknak havi 6.350 rubel segély folyósítását. Segíteni kell a gyermektartási díjak beszedését és a szociális támogatások egyszerűbb adminisztrációját, az egyablakos rendszer bevezetését.

Oktatás, kultúra, tudomány

Oroszországban 28 millió gyermek és ifjúkorú él. Az általános és felsőoktatás egyaránt fejlesztésre szorul, mindenekelőtt annak infrastruktúrája. 2024-ig 1300 új iskola épül, ahol 1 millió gyermeket oktatnak majd, 16.000 új iskolabuszt állítanak be. A havi 5.000 rubeles osztályfőnöki pótlékot kiterjesztik a középiskolák tanáira is. A felsőoktatásban az állami helyek számát 45.000-rel növelik. A pedagógusképzésre 2 év alatt 10 Mrd rubel többletforrást különítenek el. A vidéki könyvtárak, kultúrházak fejlesztésére 3 év alatt 24 Mrd rubelt fordítanak. 2021 a Tudomány Éve Oroszországban. Meghatározták a tudomány és K+F fejlesztések fő irányait (biotechnológia, innovatív energetika, a klímaváltozással és környezetvédelemmel kapcsolatos kutatások) – ezekre 2030-ig 1.630 Mrd rubelt különítenek el.

Munkahelyteremtés, a vállalkozások támogatása

A járvány idején a KKV-k célzott támogatásával 5 millió munkahelyet sikerült megőrizni. A munkaerőpiac konszolidálása azonban csak 2022-ben fejeződik be. A 2020-ban bevezetett KKV adó és ellenőrzési könnyítések fennmaradnak. Általános cél az üzleti környezet javítása, a belső és külső befektetők vonzása, a PPP konstrukciók ösztönzése. A non-oil exportőrök számára külön kedvezményrendszert alakítanak ki. 2020-ban az orosz (nagy)vállalkozói szféra rekord nyereségszintet ért el. Putyin ezt figyelembe véve kilátásba helyezte, hogy felülvizsgálják a nyereségadóztatás rendszerét.

Regionális fejlesztések

Oroszország fejlődése nagyrészt a régiókban dől el. A helyi vezetés felelőssége ebben óriási, amit szövetségi szinten is igyekeznek támogatni. Jelenleg a legfőbb gond egyes régiók magas eladósodottsága. A járvány idején felvett regionális hitelek visszafizetését 2021. július 1-ről kitolják 2029 év végéig. Bevezetik, az un. „Infrastrukturális költségvetési hitel” intézményét, amit helyi infrastruktúra-fejlesztésekre lehet fordítani kedvezményes, évi 3%-os kamattal és 15 év futamidővel. Erre 2023-ig a szövetségi költségvetésből 500 Mrd rubelt szánnak. Ezek nyomán is a lakásépítések volumene a mostani évi 80 millió négyzetméterről, 120 millióra nőhet. A turisztikai fejlesztéseknél szintén igénybe vehető lesz az évi 3%-os, 15 év futamidejű hitel. A járványt követően élénkülő beutazó turizmusra számítanak Oroszországban, ezért bevezetik a 4 nap alatt intézhető E-vízumot. A Moszkva-Kazany-Jekatyerinburg gyorsforgalmi utat 3 év alatt be kívánják fejezni – ehhez igénybe veszik a Nemzeti Népjóléti Alap forrásait is. Ezzel a projekttel lényegében teljessé válik Oroszország európai területeinek gyorsforgalmi úthálózata.

Nemzeti projektek

Ezen a néven aposztrofálják Oroszország középtávú fejlesztési stratégiáját, amelynek időtávlátat – a 2020. július 21-i „Oroszország nemzeti céljai 2030-ig” című elnöki rendelettel - 2024-ről 2030-ra tolták ki. A kitűzött feladatok immár 9 helyett csak 5 társadalmi-gazdasági fejlesztési prioritást jelölnek meg, ezek: a lakosság egészségének és jólétének megőrzése; a tehetségek önmegvalósításának és fejlesztésének támogatása; az élet minőségének és biztonságának javítása; a hatékony munkavégzés és a sikeres vállalkozói tevékenység feltételeinek biztosítása; digitális átalakulás. A „nemzeti projektek” finanszírozása az elkövetkező években növekszik: ha 2019-ben még a költségvetés 9%-át fordították erre, 2023-ban már 12% lesz e hányad.

Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára

Élelmiszeripar

A magyar gyártók jelenleg elsősorban tartósított élelmiszereket, konzervet, borokat tudnak exportálni Oroszországba. A világvárványra való tekintettel várhatóan új beszállítók is előtérbe kerülhetnek az egyes oroszországi kiskereskedelmi láncoknál. Minden esetben viszont szükséges a termékek regisztrációja és engedélyek beszerzése az Eurázsiai Vámunió területére beszállítandó termékekre. A június végén hatályba lépett új bortörvényt egyik fejezete hátrányosan érinti a nagy bortermelő országokat. A törvény megtiltja Oroszországba tartályban behozott bor palackozott borként való értékesítését. Ez alapján lehetőség nyílik a magyar borok piacra jutására.

Mezőgazdasági és élelmiszeripari technológia

A szankciókra és az embargós intézkedésekre válaszul megkezdődött az orosz mezőgazdaság és élelmiszeripar fejlesztése, ami várhatóan egy hosszabb folyamat lesz. A járvány okozta globális áruszállítási problémák még inkább rámutattak arra, hogy a stratégiai fontosságú ágazatokban minél önellátóbbá kell válni a nemzetgazdaságoknak. Így a jövőben várható, hogy jelentős támogatást és kedvezményeket kap az ágazat, hogy minél hamarabb önállósodjon a hazai termesztés és gyártás. Oroszország-szerre fejlesztik az élelmiszergyártó és -feldolgozó ipart, amihez nélkülözhetetlen a korszerű technológia beszerzése. Ez bizonyos lehetőségeket is jelent a magyar élelmiszeripari berendezéseket gyártó és mezőgazdasági technológiát exportáló cégeknek, amelyek üzemlétesítési és modernizációs projektekhez tudnának beszállítani modern gépeket, technológiát. Előnyt jelent, ha ehhez kedvezményes finanszírozást (EXIM-termékek) tudnak társítani.

Orvostechnológia

Az eredetileg a 2019–2024 közötti időszakra meghirdetett középtávú gazdaságfejlesztési program, az ún. Nemzeti Fejlesztési Program összesen mintegy 400 Mrd USD forrást különített el 12 „nemzeti projektnak” nevezett célprogramra, amelyek egyike az egészségügyre terjedt ki. A járvány következtében a gazdaság megsegítésére szánt támogatások előtérbe kerülésével 2020 második felétől jóval kevesebb központi költségvetési forrás jut a nemzeti projektekre: egy júliusi elnöki rendelet értelmében a kormánynak 2030-ig át kell ütemeznie a nemzeti fejlesztési program végrehajtását, de az egészségügy továbbra is az egyik kiemelt fejlesztési

terület marad, így változatlanul lehetőség nyílt a magyar gyártók számára egészségügyi projektekbe való bekapcsolódásra. Amint az egészségügyi szektorra vonatkozó újratervezett nemzeti projektet közzéteszik, a részletekről jelentünk.

Összességében elmondható, hogy a magyar gyártók csak a termékük beregisztrálása, és az engedélyek kézhez vételét követően tudnak disztribútorokkal érdemben tárgyalni a potenciális együttműködésről. A komoly szándékkal rendelkező cégeknek mindenekelőtt el kell indítani a hosszú regisztrációs és engedélyeztetési eljárást. A komoly hazai gyártással, és export tapasztalatokkal rendelkező magyarországi gyártóknak érdemes elgondolkodni orosz partnerrel való közös oroszországi gyártásban, valamint termelésük Oroszországra történő lokalizálásában.

Ágazattól függetlenül elmondható, hogy a magyar gyártók számára nagy előnyt jelenthet a nemrég meghirdetett tőkekifektetési program, melynek keretében külföldi beruházásokat valósíthatnak meg állami vissza nem térítendő támogatással. Oroszország a saját piaci és az Eurázsiai Vámunió piaci mérete miatt vonzó befektetési terep lehet a magyar vállalatok számára, amelyek egyre nagyobb beruházási érdeklődést mutatnak a reláció iránt.

Online webináriumra minden ágazat nyitott.

Elérhető tenderek

A következő oldalakon nyomon követhetőek a legfrissebb állami tenderek:

- [Állami beszerzések egységes információs rendszere](#)
- [Moszkva városának tenderfigyelő honlapja](#)